

U pčelinjaku nastaju med, vosak, propolis, mliječ...

MARLIVE RADNICE Pčele su vrlo jednostavna zajednica koja se logičnom podjelom zaduženja unutar košnice opskrbljuje hranom, rješava se nametnika i uljeza, razmnožava se i proizvodi med. Za njihovo ugibanje najčešće je kriv nedostatak hrane tijekom zime

Pišu: DOC. DR. SC. IVANA TLAK GAJGER, LAHORKA LOJEN

Tijekom pčelarske sezone pčele radilice obavljaju funkciju sakupljačica. U tom razdoblju sakupljaju pelud, nektar i vodu te ih unose u košnicu da bi od njih poslije proizvele med.

Nakon što dođu do košnice s prikupljenim nektarom, predaju ga sljedećoj pčeli, i ta se predaja nastavlja sve dok nektar ne dođe do stanice saća, gdje med sazrije. Predaja od pčele do pčele je važna jer one tad u njega dodaju enzime i specifične tvari iz svojeg tijela. Bez njih med ne bi imao toliko blagotvornih svojstava.

Pčele nektarom ispune stanicu saća, u kojima med sazrijeva, i pokrivaju ga poklopcem od voska. Potom pčelar vadi okvire sa sačem iz košnice da bi ga mogao pokupiti. Med potom stavlja u vrcaljku, koja ga postupkom svojevrsnog centrifugiranja odvaja od saća. Nakon toga se skladišti u posebne bačve i spreman je za konzumaciju.

Vrlo je važna činjenica da se cijeli postupak dobivanja meda, od pčele do konzumacije, odvija potpuno prirodno i bez ikakvih industrijskih dodataka.

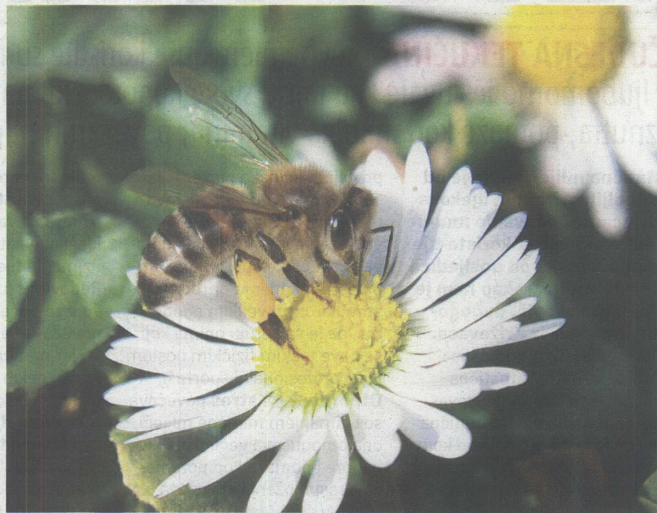
Medonosne pčele žive u zajednici koju čine

matica, koja polaže jaja, trutovi, kojima je glavna zadaća oplodnja matice, te pčele radilice, koje rade za ljude najvažniji posao - proizvode med i druge pčelinje proizvode.

Matica je majka svim pčelama u zajednici. Ona najdulje živi, a to može biti i do nekoliko godina. Jaja polaže u stanice saća, iz kojih nakon razvoja izlaze mlade pčele.

Radilice nemaju bez razloga takvo ime. One cijeli svoj životni vijek neprestano rade. Prije nego što odu iz košnice u prirodu, radilice se brinu o čistoći i urednosti košnice. Čiste je i izbacuju uginule ličinke. Kad im se razviju mliječne žlijezde, njima hrane mlade leglo. Također, radilice izlučuju vosak, kojim grade saće. Čuvaju zajednicu, odnosno pčelinjak od neprijatelja. Ako pčelama nedostaje meda, nije neobično da krenu u druge košnice krasti med.

Klimatske promjene ipak nisu imale toliko utjecaj na ugibanje pčelinjih zajednica koliko se misli. Stručnjaci navode da su uzroci ugibanja nedovoljno hrane tijekom zime ili bolest varroza, koja često napada pčelinje zajednice, ali se uspješno suzbija ako se reagira na vrijeme. Prošlu zimu nisu ugibale od posljedica prevelike topline niti u većem broju nego inače.

GORAN FERREZAR/PIXSELL

DUŠKO MARUŠIĆ/PIXSELL

NEKTAR PUTUJE OD PČELE DO PČELE

PČELA KOJA PRIKUPI VODU, PELUD ILI NEKTAR NE UNOSI IH IZRAVNO U STANICE SAĆA, GDJE NASTAJE MED. ONA STANE NA ULAZU U KOŠNICU I PREDAJE NEKTAR NAJBЛИŽOJ PČELI. PREDAJA SE NASTAVLJA SVE DOK NEKTAR NE STIGNE DO SAĆA.

MED U SAĆU STIŽE IZRAVNO IZ KOŠNICE

KOD PRIKUPLJANJA MEDA U SAĆU PROCES JE MALO DRUKČIJ. PČELARI TAD IZ OKVIRA PUNOG MEDA IZREŽU KOMADE SAĆA I SPREMAJU IH U VEĆ PRIPREMLJENE STAKLENKE. MODERNIJI JE NAČIN SAKUPLJANJA IZ VEĆ FORMIRANIH KOCKICA SAĆA.

IVICA GALOVIĆ/PIXSELL